

Marek Gedl

Zbrojewsko, gm. Lipie, woj. częstochofskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 9, 76-77

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nansowało PMA. Drugi sezon badań. Osada kultury trzcienieckiej z epoki brązu.

Po 8-letniej przerwie wznowiono badania, które miały na celu dalsze rozpoznanie stanowiska. Ogółem przebadano 123,5 m², eksplorując 20 jam /numery obiektów od 149 do 168/. Nie natrafiono na obiekty należące do innych kultur, mimo że w roku 1967 odkryto jamy zawierające ceramikę kultury ceramiki sznurowej i wczesnośredniowieczną.

Do najciekawszych obiektów należą jamy 150 i 163. W jamie 150 oprócz dużej ilości ceramiki odkryto czaszkę i kilkanaście kręgów krowy, obok których znaleziono paciorek gliniany. Tamże znaleziono także zawieszoną wykonaną z kła psa.

Natomiast jama 163 była obiektem najgłębszym, dno jej znajdowało się 2,3 m poniżej powierzchni ziemi. W trakcie wybierania wypełniska, składającego się z niewielkiej ilości zabytków i ciemnej ziemi, okazało się, iż jama była w okresie użytkowania pogłębiona przez wykopanie z boku przy samym dnie dodatkowego zagłębienia, głębokości 1 m.

Do ciekawszych znalezisk z tegorocznych badań można zaliczyć skorupę żółwia błotnego znaną w jamie 157. Większość jam była w stanie szczątkowym, gdyż głębokość ich wynosiła niekiedy 20-30 cm. Ponieważ stanowisko znajduje się na grzbiecie wzgórza należy przypuszczać, iż wskutek erozji zostało ono w większej części zmyte do doliny leżącej na południe od niego.

Badania nie będą kontynuowane.

ZBROJEWSKO, gm. Lipie
woj. częstochowskie
Stanowisko 3

Instytut Archeologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Badania prowadzili doc. dr Marek Gedl i Zespół.
Finansował WKZ Katowice. Kontynuacja badań zapoczątkowanych w 1961 roku. Cmentarzysko grupy górnośląsko-małopolskiej kultury lużyckiej z III-V okresu epoki brązu.

Prowadzono badania wykopaliskowe w północnej, wschodniej i zachodniej części stanowiska. Odkryto łącznie 49 obiektów archeologicznych /nr 519-567/. W północnej części cmentarzyska występowały głównie groby ciałopalne bezpopielnicowe i popielnicowe wczesnej fazy grupy górnośląsko-małopolskiej,

datowane na III i być może na IV okres epoki brązu.

Odkryto też kilka grobów bez śladów kości - zapewne groby szkieletowe, w których szczątki kostne uległy całkowitemu rozkładowi w piasku oraz jeden grób szkieletowy, wyposażony w późną odmianę szpilki uchatej.

We wschodniej części cmentarzyska występowały jedynie pojedyncze pochówki wczesnej fazy. Zapewne osiągnięto tu już peryferię cmentarzyska.

Natomiast w części zachodniej obok grobów wczesnej fazy zbadano szereg grobów szkieletowych i ciałałpalnych z klasycznej fazy grupy górnośląsko-małopolskiej, datowanych orientacyjnie na V okres epoki brązu. Groby te były nakryte brukami i miały dobrze zachowane obstawy kamienne.

ZRĘBIN, gm. Połaniec
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko 1

Katedra Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu
Warszawskiego

Badania prowadzili dr Bolesława Chomentowska i
mgr Jan Michalski. Finansował WKZ w Tarnobrzegu.
Pierwszy sezon badań. Osada kultury łużyckiej
/IV-V EB/ oraz osada kultury ceramiki sznurowej.

Stanowisko położone jest na niewielkim wzniesieniu na terasie nadzalewowej rzeki Wschodniej, przy ostatnich zabudowaniach wsi Zrębin, przy skrzyżowaniu dróg Zrębin-Wilkowa, Zrębin-Kamieniec. Przeprowadzono kilkudniowe prace ratownicze w związku z eksploracją piasku na tym terenie. Łącznie przebadano obszar 38 m². Ujawniono istnienie warstwy kulturowej o miąższości około 1 m w której natrafiono na zabytki kultury ceramiki sznurowej oraz kultury łużyckiej. Pod warstwą kulturową natrafiono na kilka głębokich jam wiążących się z osadnictwem kultury łużyckiej. W jamach oprócz ceramiki znaleziono liczne i duże fragmenty kości i rogów zwierzęcych.

Z kulturą ceramiki sznurowej należy powiązać fragmenty ceramiki i wyroby krzemienne, między innymi dwie siekierki z krzemienia pasiastego.

Badania będą kontynuowane.